

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W ZIELONEJ GÓRZE

P L A N DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM NA ROK 2008

ZATWIERDZAM

Zielona Góra, grudzień 2007 r.

I. PODSTAWA OPRACOWANIA PLANU

Podstawowe kompetencje wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w zakresie kontroli określone zostały w ustawach i przepisach szczegółowych do szeregu ustaw.

Do najważniejszych z nich należą:

- ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska z późniejszymi zmianami;
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska z późniejszymi zmianami;
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach z późniejszymi zmianami;
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z późniejszymi zmianami;
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie depozytowej z późniejszymi zmianami;
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne z późniejszymi zmianami;
- ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw z późniejszymi zmianami.;
- ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych z późniejszymi zmianami.;
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową z późniejszymi zmianami.;
- ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych z późniejszymi zmianami.;
- ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów;
- ustawa z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu z późniejszymi zmianami.;
- ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji z późniejszymi zmianami.;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
- ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Poza w/w aktami prawnymi kontrole podmiotów gospodarczych prowadzone będą w oparciu o inne „branżowe” akty prawne, w których zawarte zostały zadania dla WIOŚ.

Opracowując plan działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na rok 2008 uwzględniono, wzorem lat ubiegłych, następujące kryteria i uwarunkowania:

- zadania inspekcji ochrony środowiska w świetle aktualnych przepisów;
- wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2008 roku zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;

- uzgodnienia kierownictwa Inspektoratu z kierownictwem Wydziału Środowiska i Rolnictwa LUW w Gorzowie Wlkp. i Departamentu Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze oraz instytucjami, z którymi WIOŚ podpisał dwustronne porozumienia, tj. Okręgową Inspekcją Pracy w Zielonej Górze, Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp., Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gorzowie Wlkp., Wojewódzkim Inspektoratem Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp, Wojewódzką Strażą Rybacką, Lubuską Strażą Graniczną w Krośnie Odrz. i Urzędem Celnym w Rzepinie;
- informacje dotyczące podmiotów gospodarczych, przekazywane pisemnie lub telefonicznie do inspektoratu przez starostwa powiatowe oraz gminy;
- przedsięwzięcia wynikające z ciągłości zadań i obowiązków związanych z działalnością inspekcji.

Przyjęto, że w 2008 roku liczba dni pracy przypadająca na 1 pracownika Wydziału Inspekcji WIOŚ i Działu Inspekcji Delegatury, po uwzględnieniu urlopu wypoczynkowego (26 dni) oraz ewentualnych zwolnień lekarskich i urlopów okolicznościowych (przeciętnie 10 dni na jednego pracownika) wyniesie 216 dni. Przy takich założeniach każdy zatrudniony na cały etat pracownik ma do dyspozycji 1728 godzin efektywnego czasu pracy.

Zgodnie z przyjętymi przez GIOŚ założeniami przy szacowaniu etatów niezbędnych do realizacji zadań kontrolnych założono, że optymalny czas pracy przypadający na jednego pracownika prowadzącego kontrole wynosi 1040 godzin w roku, tj. 60 % pełnego czasu pracy. Różnica pomiędzy faktycznym czasem pracy, a czasem tzw. inspekcyjnym, przeznaczonym na zapoznanie się z dokumentacją zgromadzoną w teczce zakładu, kontrolą podmiotu oraz przygotowaniem materiałów pokontrolnych, stanowi rezerwę przeznaczoną na udział w szkoleniach, załatwianie wniosków o interwencje, samokształcenie oraz wykonywanie dodatkowych zadań, zleconych przez Parlamentarzystów, Ministerstwo Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewodę oraz raportowanie z realizacji dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej.

Stan zatrudnienia w Wydziale i Dziale Inspekcji na dzień 31.12.2007 r. przedstawia tabela.

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych	
		Wydział Inspekcji WIOŚ w Zielonej Górze	Dział Inspekcji Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp.
1.	Naczelnik/Kierownik	1	1
2.	Starszy inspektor ochrony środowiska	7	4
3.	Inspektor ochrony środowiska	2	5
4.	Specjalista	1	-
5.	Vacat	1	-
	Razem:	12	10
	Ogółem:	22	

Spośród 21 aktualnie zatrudnionych pracowników, jedna osoba pracuje na 0,6 etatu, dwie przebywają na urlopie macierzyńskim i wychowawczym, które kończą się w lutym 2009 roku. Dodatkowo 2 pracowników Wydziału Inspekcji rozwiązuje umowę o pracę w drodze wypowiedzenia - z dniem 31.01.2008 r. i 29.02.2008r.

W 2008 roku przewiduje się zatrudnienie 3 nowych pracowników na nie obsadzonymi zwalnianych etatach. Ze względu na niskie uposażenie do Wydziału i Działu Inspekcji mogą zostać zatrudnione osoby młode, nie znające specyfiki pracy inspekcyjnej, najprawdopodobniej „świeżo upieczeni” absolwenci uczelni. W związku z tym założono, że nowoprzyjęty pracownik prowadząc kontrole zrealizuje ok. 30 % normy przyjętej dla inspektora o kilkuletnim stażu pracy, natomiast pracownicy (2 osoby) ze stażem półrocznym zrealizują ok. 60 % wymienionej normy. Pozostały czas ich pracy przeznaczony będzie na zapoznanie się ze specyfiką pracy inspekcyjnej oraz z działalnością innych, merytorycznych komórek Inspektoratu.

Przyjmując powyższe założenia obliczony został faktyczny czas pracy, który przeznaczony zostanie na prowadzenie zaplanowanych kontroli:

$$T = 3 \times 1040 \times 0,3 + 3 \times 1040 \times 0,6 + 12 \times 1040 = 15288 \text{ godzin}$$

Zgodnie z wytycznymi GIOŚ w 2008 roku realizowane będą następujące rodzaje działalności kontrolnej:

- **kontrole kompleksowe** prowadzone będą w jednostkach i podmiotach gospodarczych, które po raz pierwszy podlegają sprawdzeniu przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz w zakładach, które dokonały istotnej zmiany technologii, zwiększenia produkcji lub znacznie zwiększyły lub ograniczyły emisje zanieczyszczeń; pracochłonność tego typu kontroli szacuje się od 40 do 80 godzin, a czas kontroli uzależniony będzie od rodzaju i wielkości zakładu;
- **kontrole problemowe** prowadzone będą w jednostkach i podmiotach gospodarczych na zasadach określonych w obowiązujących przepisach i ograniczać się będą do sprawdzania i badania określonych zagadnień komponentów; pracochłonność tego typu kontroli szacuje się od 24 do 48 godzin;
- **kontrole interwencyjne** (na wnioski, skargi) ograniczą się będą do sprawdzenia zasadności otrzymanych uwag i informacji oraz sprawdzenia stanu faktycznego; pracochłonność kontroli szacuje się na 16÷32 godzin.

Przyjmując powyższe ustalenia założono, że średni czas trwania poszczególnych kontroli wynosić będzie:

- kontrola kompleksowa - 60 godzin;

- kontrola problemowa - 36 godzin;
- kontrola interwencyjna - 24 godziny.

II. PLANOWANA LICZBA KONTROLI

Na podstawie powyższych założeń można przyjąć, że przy pełnej obsadzie etatów w 2008 roku można przeprowadzić 308 kontroli kompleksowych lub 513 kontroli problemowych. Przyjmując jednak dotychczasowe założenia, że ilość kontroli kompleksowych powinna stanowić ok. 15÷20 % liczby kontroli problemowych, roczna ilość kontroli w podziale na kontrole kompleksowe i problemowe wynosić będzie:

- kontrole kompleksowe 48 kontroli x 60 godz./kontr. = 2880 godz.
- kontrole problemowe 345 kontroli x 36 godz./kontr. = 12430 godz.

Razem: 15310 godz.

Liczba kontroli planowych w poszczególnych kwartałach 2008 roku, w podziale na kontrole kompleksowe i problemowe, przedstawia się następująco:

Rodzaj kontroli	Planowana liczba kontroli w kwartale				Razem
	I	II	III	IV	
Kompleksowa	12	12	12	12	48
Problemowa	86	87	86	86	345
Razem	98	99	98	98	393

W powyższym zestawieniu nie ujęto kontroli interwencyjnych i związanych z odbiorami inwestycyjnymi, a także kontroli związanych z wystąpieniem poważnych awarii.

Ilość zrealizowanych kontroli może ulec zmniejszeniu stosunku do zaplanowanych w przypadku braku możliwości zatrudnienia pracowników np. ze względu na brak zainteresowania kandydatów spowodowany niską, nieatrakcyjną płacą.

III. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA PRZYJĘTA DO REALIZACJI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W 2008 ROKU

A. Kontrola przestrzegania prawa ochrony środowiska, w tym kontrola rynku

Głównym obszarem działania Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie kontroli przestrzegania prawa ochrony środowiska w 2008 r. będzie kontynuacja działań z 2007 r., zgodnie z „Ogólnymi kierunkami działania organów IOŚ na lata 2007-2013”.

W szczególności jest to:

1. Przeprowadzenie kontroli oraz przygotowanie raportów wojewódzkich w ramach 4 cykli kontrolnych dotyczących:
 - a) oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych w Polsce (kontynuacja działań z lat ubiegłych),
 - b) przestrzegania obowiązków w zakresie ochrony środowiska przez prowadzących instalacje objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego,
 - c) spełniania wymogów prawnych przez składowiska odpadów przyjmujących odpady komunalne, objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego, zgodnie z założeniami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010,
 - d) stanu realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, w szczególności dla aglomeracji o RLM \geq 15 000.
2. Realizacja zadań Inspekcji określonych w dokumencie Ministerstwa Gospodarki, zaakceptowanym przez KERM „Przewidywane podstawowe obowiązki dla administracji państwowej wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)”.
3. Weryfikowanie rocznych raportów, związanych z funkcjonowaniem systemu handlu uprawnieniami do emisji, w zakresie zgodności informacji w nich zawartych ze stanem faktycznym.
4. Przygotowanie danych związanych z wdrażaniem Traktatu Akcesyjnego.
5. Ocena jakości danych, dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń oraz przekazywanie ww. danych do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.
6. Prowadzenie i aktualizowanie bazy danych o funkcjonujących w województwie składowiskach i spalarniach odpadów.
7. Monitorowanie i kontrolowanie jakości paliw (zawartości siarki w olejach ciężkich).
8. Kontynuowanie i rozwijanie form współpracy wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska z organami Policji na szczeblu wojewódzkim i powiatowym w zakresie ograniczania patologii w obszarze „Środowisko”, w tym przeciwdziałania występowaniu przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku.

9. Kontrola wybranych istotnych źródeł emisji pyłowo-gazowych (20-50 MWt) na terenach zakwalifikowanych do strefy C, w oparciu o wyniki klasyfikacji stref wykonanej przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska w latach 2004-2006.
10. Prowadzenie kontroli w zakresie spełniania zasadniczych wymagań przez wyroby wprowadzone do obrotu poprzez podmioty zajmujące się obrotem na rynku opakowań i urządzeń emitujących hałas, używanych na zewnątrz pomieszczeń.
11. Przygotowanie kwartalnych informacji o stwierdzonych niezgodnościach wyrobów z zasadniczymi wymaganiami i rocznego zestawienia danych z przeprowadzonych kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu.
12. Prowadzenie kontroli podmiotów objętych ustawą o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, w tym prowadzących demontaż pojazdów bez odpowiednich decyzji.
13. Prowadzenie kontroli podmiotów wprowadzających sprzęt elektryczny i elektroniczny, zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, prowadzących zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, prowadzących działalność w zakresie recyklingu lub innych niż recykling procesów odzysku oraz organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
14. Kontrola podmiotów gospodarczych korzystających ze środowiska w zakresie gospodarki odpadowej, pobory wody, odprowadzania ścieków, emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu.

B. Transgraniczne przemieszczanie odpadów

Działania w zakresie transgranicznego przemieszczania odpadów polegały będą na zapewnieniu prawidłowego, bezpiecznego dla środowiska przywozu odpadów do Polski i ich przetworzenia, wywozu odpadów z kraju oraz ich tranzytu przez teren Polski. Działania związane z tymi zagadnieniami realizowane będą w sposób ciągły. Głównymi priorytetami są kontrole sprawdzające prawidłowość legalnego przemieszczania odpadów oraz zwalczające przemieszczanie nielegalne.

Zadania w tym zakresie:

1. Prowadzenie kontroli dotyczącej przestrzegania przepisów ochrony środowiska przez podmioty zamierzające dokonywać odzysku lub unieszkodliwiania odpadów sprowadzanych z zagranicy lub podmioty wysyłające odpady za granicę, przed wydaniem przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska decyzji na przywóz odpadów do Polski lub wysyłkę odpadów z kraju, w tym zezwolenia wstępnego.

2. Prowadzenie kontroli instalacji w zakresie spełniania wymagań dot. nałożonych na nie warunków związanych z międzynarodowym przemieszczaniem odpadów.
3. Prowadzenie kontroli prawidłowości międzynarodowego przemieszczania odpadów we współpracy z innymi organami zaangażowanymi w ww. kontrole.
4. Współdziałanie z innymi organami kontrolnymi, w szczególności ITD, Policją, Strażą Graniczną i Służbą Celną, w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu międzynarodowemu przemieszczaniu odpadów.

C. Przeciwdziałanie Poważnym Awariom

W 2008 r. prowadzone będą dalsze prace mające na celu realizację wdrożonego w Polsce prawa UE w zakresie poważnych awarii, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie awaryjnym zanieczyszczeniom wód w dorzeczach, w ramach wdrażania postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz projektu RIVER SHIELD. Będą również kontynuowane prace w zakresie rozpoznawania zagrożeń dla obszarów przygranicznych i śródlądowych wód granicznych, we współpracy z odpowiednimi organami państw sąsiadujących.

Doskonalona będzie współpraca z organami samorządowymi w celu osiągnięcia większej efektywności w działaniach zapobiegających poważnym awariom, umożliwiającym szybką ocenę ryzyka w przypadku ich wystąpienia oraz podczas usuwania skutków poważnych awarii.

Zadania w tym zakresie:

1. Rozpoznawanie źródeł zagrożeń poważnymi awariami, we współpracy z właściwymi organami Państwowej Straży Pożarnej oraz z Państwową Inspekcją Pracy.
2. Prowadzenie kontroli podmiotów, których działalność może być przyczyną powstania poważnej awarii (ZDR – raz na rok, ZZR – raz na dwa lata) oraz pozostałych zakładów mogących spowodować poważne awarie.
3. Prowadzenie kontroli interwencyjnych w przypadku wystąpienia poważnych awarii; w uzasadnionych przypadkach wspólnych z Państwową Strażą Pożarną, Państwową Inspekcją Pracy oraz innymi organami administracji publicznej.
4. Sprawowanie nadzoru nad usuwaniem skutków poważnych awarii.
5. Współpraca z organami administracji publicznej i specjalistycznymi instytucjami, w zakresie nadzoru na usuwaniem skutków poważnej awarii oraz przywracania środowiska do stanu właściwego.

6. Opracowanie i zgłaszanie Głównemu Inspektorowi uwag dot. stosowania „Szczegółowych zasad postępowania inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zasad ich współdziałania z innymi organami administracji publicznej”, a także własnych propozycji w tym zakresie.
7. Prowadzenie kontroli z zakresu stosowania ustawy o substancjach i preparatach chemicznych, w zakresie kompetencji IOŚ.
8. Prowadzenie wojewódzkiego rejestru zakładów, które mogą być źródłem poważnych awarii, w tym: zakładów o dużym ryzyku (ZDR), zakładów o zwiększonym (ZZR) oraz pozostałych zakładów.
9. Przesyłanie do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska informacji, w formie określonej rozporządzeniem Ministra Środowiska, otrzymanych od właściwych organów PSP w przypadku poważnych awarii, spełniających kryteria zawarte w rozporządzeniu oraz niezbędnych do prowadzenia rejestru poważnych awarii.
10. Sporządzanie wojewódzkich dokumentacji identyfikacji zagrożeń poważnymi awariami.
11. Współdziałanie w przygotowaniu programu zapobiegania awaryjnym zanieczyszczeniom wód w dorzeczach, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną i projektem RIVER SHIELD.
12. Przygotowanie informacji dotyczącej realizacji Dyrektywy Rady 96/82/WE w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi za rok 2007 (kwestionariusz dyrektywy za lata 2006-2008).
13. Przygotowanie informacji do raportu za lata 2006-2007 o realizacji zapisów Konwencji EKG/ONZ w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych.

D. Informatyzacja Wydziału Inspekcji

Zadania w zakresie informatyzacji na rok 2008 będą koncentrowane na realizacji zadania „System Informatyczny Resortu Ochrony Środowiska w szczególności Systemu Informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „EKOINFONET” oraz na uzupełnianiu danych w eksploatowanych bazach.

Zadania w tym zakresie:

1. Współdziałanie we wdrażaniu elementów systemu EKOINFONET.
2. Wdrażanie w terminach określonych przepisami prawa systemów informatycznych Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie :

- Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń – PRTR,
 - bazy danych dotyczącej szkód w środowisku,
 - bazy danych dotyczącej badań i kontroli zawartości siarki w oleju opałowym ciężkim,
3. Udział pracowników WIOŚ w organizowanych przez GIOŚ szkoleniach dot. systemów informatycznych.

Zadania organizacyjne

1. Opracowanie sprawozdań z działalności inspekcyjnej w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska.
2. Opracowanie planów pracy WIOŚ zgodnie z wytycznymi do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska.

Zapewnienie udziału pracowników WIOŚ w szkoleniach specjalistycznych organizowanych przez Główny Inspektorat.